ἦταν δεκαεφτὰ ἐτῶν. Ὁ μήνας τοῦ μέλιτος πέρασε στὴν Ἰταλία. Κατόπιν, ὁ Λεκλὲρ πῆγε τὴν σύζυγό του στὸ Παρίσι. Ὅλα τὰ δνειρά της εἶχαν πραγματοποιηθῆ πειά. Ἡ Παυλίνα ζοῦσε σὲ μιὰ πολυτέλεια ποὺ τὴν εἶχε ἀγνοήσει ὥς τότε. Ἔτρωγαν καθημέρα τσίχλες! Ἡ γυναίκα αὐτὴ περνοῦσε τὸν καιρό της παραγγέλλοντας πολυτελεῖς τουαλέττες, γοῦνες καὶ κοσμήματα. Ὁ Λεκλὲρ ἦταν γενναιόδωρος καὶ τίποτε δὲν τοῦ φαινόταν ἀκριβό, πρὸκειμένου νὰ στολιστῆ μ' αὐτὸ ἡ γυναίκα του. Ἦταν πειὰ ἡ ἀναμφισβήτητη βασίλισσα τῶν σαλονιῶν, ὅπως ἦταν ἄλλοτε ἡ κ. Ταλλιέν. Ἡ γυναῖκες τὴ μισοῦσαν, ἀκόμα καὶ ἡ σύζυγος τοῦ ἀδελφοῦ της Ἰωσηφίνα, γιατὶ ἦταν λιγώτερο ὡραία ἀπ' αὐτὴ καὶ γιατὶ τὴν ἀγαποῦσε πολὺ ὁ Ναπολέων. Μὰ στὴν Παυλίνα ἄρεσαν πολὺ αὐτὲς ἡ ζήλειες ποὺ τὴν ἔκαναν νὰ νοιώθη καλύτερα τὴ δύναμί της!....

Ἔξαφνα, οἱ μαῦροι ἐπαναστάτησαν στὸν Ἅγιο Δομῖγκο καὶ ὁ Λεκλὲρ ἐστάλη ἀπὸ τὸν Ναπολέοντα, γιὰ νὰ τὴν καταστείλη. Μὰ ἄρπαξε ἐκεῖ πυρετοὺς καὶ σὲ λίγες μέρες πέθανε.

Ἡ νεαρή μας χήρα τὸν ἔκλαψε, μὰ παρηγορήθηκε. Εἰς ἔνδειξιν πένθους ἔκοψε τὰ μαλλιά της σὰν μικρὸ παιδί.

— Τὸ ἔκανε αὐτὸ γιατὶ ξέρει πὼς θὰ ξαναφυτρώσουν πιὸ ὥμορφα, εἶπε φιλοσοφικὰ ὁ Ναπολέων, ὁ ὁποῖος τὴν ἤξερε καλά.

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ θρίαμβοί του διαδεχόντουσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Κ' ἡ περηφάνεια τῶν δικῶν του εἶχε γίνει πειὰ ἀπέραντη. Τ' ἀδέλφια του, ζῶντας στὴ σκιά του, ἔτρεφαν φιλοδοξίες ἀπεριόριστες. Ἔτσι κ' ἡ Παυλίνα ἀναρωτιόταν ποιός θὰ διαδεχθῆ τὸ Λεκλέρ. Τῆς χρειαζόταν τοὐλάχιστον ἕνας πρίγκηψ.

* * *

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ναπολέοντος Ἰωσὴφ ἔδινε μιὰ ἐσπερίδα στὸ μέγαρό του. Ὅλη ἡ Γαλλία ἦταν ἐκεῖ: στρατηγοί, ὕπατοι, πολιτικοί, μικρὲς καὶ μεγάλες κυρίες. Ἡ οὐρὲς τῶν κυριῶν σερνόντουσαν μεγαλοπρεπεῖς στὰ παρκέτα κ' ἡ κομμώσεις τους συναγωνιζόντουσαν σὲ πρωτοτυπία καί... ἐξωφρενισμό. Μὰ ἡ Παυλίνα ἦταν ἡ πιὸ ὡραία, ἡ πιὸ κομψὴ ἀπ' ὅλες.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων προσκαλεσμένων, ἦταν κι' ἕνας Ἰταλὸς πρίγκηψ, βασιλικοῦ αἵματος, ὁ ὁποῖος εἶχε ὑπηρετήσει στὸν γαλλικὸ στρατό. Ἦταν ὡραῖος, μὲ μιὰ σπανία Ἰταλικὴ ὡμορφιά. Ζοῦσε στὸ Παρίσι μιὰ ζωὴ ἀφαντάστου πολυτελείας, γιατὶ εἶχε εἰσόδημα παραπάνω ἀπὸ δυὸ ἑκατομμύρια ἐτησίως. Ἡ γυναῖκες τὸν πολιωρκοῦσαν μὲ τὴ μεγαλείτερη ἐπιμονή, μὰ αὐτὸς ἀπομακρυνόταν μὲ ἀδιαφορία.

Ἔξαφνα ὁ Ναπολέων ἄρχισε ν' ἀναζητᾶ τὴν ἀδελφή του ποὺ δὲν τὴν ἔβλεπε πουθενά. Κάθεθηκε τότε στὸν κῆπο καὶ κάθησε ἐκεῖ εὐτυχισμένος ποὺ εὕρισκε λίγη ἡσυχία μακρυὰ ἀπὸ τὸν θόρυβο τῆς ἐσπερίδος ποὺ τοῦ ἦτο λιγώτερο ἀγαπητὸς ἀπὸ τὸν θόρυβο τῶν μαχῶν.

Ἔξαφνα ἀναπήδησε. Κρυμμένο πίσω ἀπὸ μερικὰ φοινικωειδῆ ἕνα ζευγάρι ἐρωτευμένων ἀναστέναζε ἐρωτικά. Κι' ἄκουσε μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ αὐτὰ τὰ λόγια:

—... σ' ἀγαπῶ, καλέ μου... σ' ἀγαπῶ πολύ, γλυκειά μου ἀγάπη...

Ὁ Ναπολέων προχώρησε κι' ἀνακάλυψε τὴν ἀδελφή του καὶ τὸν Ἰταλὸ πρίγκηπα Μπορυκέζε. Τοὺς κύτταξε καὶ τοὺς εἶπε μὲ αὐστηρότητα:

—Καὶ πότε ὁ γάμος;

* * *

Ἔτσι, ἐνῶ ὁ ἀδελφός της στέφθηκε αὐτοκράτωρ, ἡ Παυλίνα ἔγινε πριγκήπισσα, Μπορυκέζε, βασιλικὴ πριγκήπισσα, ἂν ἀγαπᾶτε!

Στὴ Ρώμη εἶχε ἕνα παλάτι, ὅλο ἀπὸ μάρμαρο, γεμᾶτο ἀριστουργήματα τέχνης καὶ εἶχε ἐπίσης, σὰν βασίλισσα, τὸν «οἶκο» της, ἀποτελούμενο ἀπὸ κυρίες τῆς τιμῆς, αὐλάρχας, ἀκολούθους καὶ ὑπηρέτες. Εἶχε τὸ παρεκκλησιό της, τὴ βιβλιοθήκη της, τὰ ἁμάξια της, τοὺς κήπους της, τὸ θέατρό της καὶ τοὺς καλλιτέχνες του.

Ἦταν ὅπως στὴν πατρίδα της, στὴν Ἰταλία, τῆς ὁποίας ἡ γλῶσσα ἦταν ἡ μητρική της. Ἦταν σ' ἕνα περιβάλλον ἐντελῶς δικό της, ἀνάμεσα στοὺς καλλιτέχνες ποὺ τοὺς μαγνήτιζε μὲ τὸ βλέμμα της κ' οἱ ὁποῖοι τὴν χρησιμοποιοῦσαν γιὰ μοντέλλο τους Εἶχε τέλος φίλους της ὅλους τοὺς βασιλεῖς.

Ἡ μικρὴ Κορσικανὴ εἶχε πραγματοποιήσει ὅλα της τὰ ὄνειρα.

ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΕΤΗΡΙΔΕΣ

(Τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ Νοεμβρίου)

2 Νοεμβρίου 1808. — Γέννησις τοῦ διασήμου συγγραφέως Μπαρμπεταὶ ντ' Ὀρεβιλὶ σ' ἕνα χωριὸ τῶν ἀκτῶν τῆς Μάγχης.

4 Νοεμβρίου 1851. — Γέννησις στὴ Γουαδελούπα τοῦ Γάλλου μυθιστοριογράφου Λεὸν Ἐννίκ.

5 Νοεμβρίου 1803. — Θάνατος τοῦ Λακλό, τοῦ συγγραφέως τοῦ περιφήμου ἔργου «Ἐπικίνδυνος Δεσμός».

8 Νοεμβρίου 1674. — Θάνατος τοῦ μεγάλου Ἄγγλου ποιητοῦ Μίλτωνος.

8 Νοεμβρίου 1898. — Θάνατος τοῦ διασήμου Γάλλου μυθιστοριογράφου Βικτωριανοῦ Σαρδοῦ.

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΠΟΙΗΤΡΙΑΙ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΧΩ ΣΤΟ ΧΑΟΣ

(ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΠΟΛΥΔΟΥΡΗ)

I

Κι' ἀνάμεσό σας εἶμαι ἐγὼ τὸ ἄσκοπο, τὸ ἀφημένο,
τὸ ἀδύναμο. Μὲ πλάνεψαν καὶ μούκλεψαν ἀκόμα
τὴ σκέψη μου καὶ τραγουδῶ τὰ πάθια μου καὶ μένω
μὲ τ' ὄραμα στὰ μάτια μου, τὴν πεθυμιά, στο στόμα.

* * *

Ἐρωτευμένη, στὴ μικρὴ καρδιά μου ξεχειλίζει
τὸ φίλτρο ποὺ μὲ πότισαν στὸν ὕπνο μου μικρούλα.
Καὶ τὴν ἀνάμνηση τὴ ζῶ κι' ἕνας νεκρὸς γεμίζει
μὲ φιλαρέσκεια τῆς φτωχῆς ζωῆς μου τὴν ἀκρούλα.

II

Πρὶν φύγω γιὰ τὸ μακρυνὸ ταξίδι, θὰ περάσω,
διασχίζοντας ἀδιάφορα τῶν δρόμων τὴ βοή,
ἀπὸ τὸν κῆπο ποὺ ἄλλοτε, κάποια ἀπροσδόκητη ὥρα
τὰ μάτια σου μοῦ μίλησαν γιὰ μιὰν ὡραία ζωή.

* * *

Καὶ λησμονῶντας πὼς κ' οἱ δυὸ βγήκαμε γελασμένοι
κι' ἔγινε τ' ὄνειρο φωτιὰ μέσ' στὴν ἀνατολή,
θὰ ἰδῶ τ' ἄνθη ν' ἀνοίγωνται στὸ φῶς καὶ νὰ προσφέρουν
τὴν εὔοσμη ψυχούλα τους στῆς αὔρας τὸ φιλί.

* * *

Θὰ ἰδῶ τὰ δένδρα στὴ βαρειὰ πρασιὰ ντυμένα πάλι,
περικοκλάδες νὰ ρουφοῦν ζωὴ στὰ ταπεινά,
χωρὶς νἆναι λιγώτερο χαρούμενες γιὰ τοῦτο
καὶ τ' ἄνθη τους λιγώτερο περήφανα κι' ἀγνά.

* * *

Καὶ σὰν ἀπὸ ἕνα μάταιο πεῖσμα καὶ ἐγὼ νὰ ζήσω
ὅσα μοῦπαν τὰ μάτια σου οτ' ὡραῖο βραδινό,
θὰ ἰδῶ νὰ γέρνης πάνω μου καὶ θἆναι τόσο λαῦρο,
τόσο μεγάλο τὸ φιλὶ σὰν πρῶτο, σὰ στερνό.

III

Καλέ μου, ἡ Ἄνοιξι ἔφτασε. Τὰ βράδια μὲ πλανᾶ,
Πῶς παίζει στὸ παράθυρο τὴ φωτεινή της σάρπα.
Μὰ τὰ μεσάνυχτα γροικῶ ποὺ φευγαλέα περνᾶ
τὸ θλιβερὸ τραγοῦδι σου στὴ νυμφική τους ἄρπα.

* * *

Καλέ μου, ὅλα γιρεύουνε γλυκὰ νὰ μὲ κοιμίζουν
καὶ νὰ μοῦ ποῦν πὼς ἔσβυσες γιὰ πάντα ἀπὸ τὴ γῆ.
Μὰ ὅλα, χωρὶς νὰ θέλουνε, σένα θὰ μοῦ θυμίζουν,
κι' ἀνίδεα θὰ μοῦ κάνουνε τὴ νοσταλγία πληγή.

* * *

Καλέ μου, πῶς ἀπόσβυσε παντοτεινὰ ἡ ματιά σου,
ἀπὸ τὸν Ἥλιο ποὺ ἄλλοτε μ' ἀγάπη μοῦχες δείξει;
Πῶς ἔγινε ἔτσι νὰ βρεθῶ τόσο πολὺ μακρυὰ σου
κι' ὁ ἥλιος σου ἐχθρὸς νὰ μοῦ γενῆ, σκοτάδι νὰ μὲ πνίξη;

IV

Πρὶν ἀπὸ σένα πέθαναν ὅσα μοῦχες ταμένα
κ' ὕστερα χάθηκες καὶ σὺ μαζύ τους, τὸ πιὸ ὡραῖο.
Ἕνας κυκλῶνας γύρω μου τὰ πάντα ἔχει θαμμένα
καὶ μ' ἔχει ἀφήσει ζωντανὴ μόνον γιὰ νὰ σὲ κλαίω

V

Ὤ, μὴ μὲ βλέπετε ποὺ κλαίω,
δὲν ἔχω θλίψι στὴν ψυχή μου.
Ὅ,τι εἶχα στὴ ζωή μου ὡραῖο
χάθηκε κ' εἶμαι μοναχή μου.

* * *

Εἶνε ἡ ζωή μου χωρὶς χάρη,
χωρὶς χαρὰ καὶ χωρὶς λύπη.
Κι' ἂν τὴ ματιὰ δὲ μοῦχουν πάρει,
ὁ λογισμός μου πάντα λείπει.

* * *

Μὲ τὶς σκιὲς μαζὶ γυρίζω.
Ἡ μοναξιὰ πλατειὰ μὲ ζώνει.
Τοὺς τόπους πιὰ δὲν τοὺς γνωρίζω.
Νοιώθω πυκνὸ νὰ πέφτη χιόνι.